

Recenzovala Dr. phil. Sandra Innerwinkler

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována žádnou formou, elektronickým, optickým, audio, mechanickým či jiným způsobem, včetně systémů na ukládání a vyhledávání informací, bez písemného souhlasu vydavatele.

Němčina pro číšníky, kuchaře a gastronomii

Věra Höppnerová

Vydalo nakladatelství Ekopress, s. r. o.
K Oboře 578, Osnice, Jesenice

IV. vydání – 2022

Ilustrace Jiří Novák

Obálka a sazba Karel Novák

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

www.ekopress.cz

© Prof. PhDr. Věra Höppnerová, DrSc., 2010, 2017, 2020, 2022

Illustrations © Ing. arch. Jiří Novák, 2010

© Ekopress, s. r. o., 2010, 2017, 2020, 2022

ISBN 978-80-87865-79-8

Obsah

Úvodem	9
Lekce 1 Was machen sie?	11
Grüße, Wünsche	12
§ 1 Časování slabých sloves v přítomném čase	14
§ 2 Otázka doplňovací	15
§ 3 Časování sloves sein a haben	15
§ 4 Vykání	16
Lekce 2 Herr Menzel aus Hamburg	21
Wir suchen eine Gaststätte	21
Getränke	22
§ 5 Člen určitý a neurčitý	22
§ 6 Slovosled ve větě oznamovací	24
§ 7 Otázka zjišťovací	24
§ 8 Sloveso möchten	25
Lekce 3 Herr Ober, bitte zahlen!	29
Mahlzeiten	30
§ 9 Silné skloňování podstatných jmen v jednotném čísle	30
§ 10 Skloňování wer a was	31
§ 11 Rozkazovací způsob	32
Lekce 4 Wohin heute Abend?	36
Beilagen	37
§ 12 Předložky s 3. pádem	37
§ 13 Skloňování podstatných jmen v množném čísle	38
§ 14 Číslovky 1–20	39
Lekce 5 Meine Familie	44
Hobbys	44
Was bestellen wir?	44
Adjektive auf -er	45
§ 15 Skloňování přivlastňovacích zájmen	46
§ 16 Vyjadřování zájmena svůj v němčině	47

	§ 17 Zápor nein, nicht a kein	48
	§ 18 Přídavná jména na -er	48
Lekce 6	Unser Nationalgericht	52
	Haben Sie Appetit auf etwas Süßes?	52
	Fleisch	53
	§ 19 Skloňování osobních zájmen	53
	§ 20 Časování slovesa können	55
Lekce 7	Wo wohnt Karin?	59
	s Hotel	60
	§ 21 Předložky s 3. + 4. pádem	61
	§ 22 Přísudkové sloveso po číslovkách	62
	§ 23 Základní číslovky od 21 a výše	63
Lekce 8	In der Hotelfachschule	67
	s Frühstück	68
	§ 24 Časování silných sloves v přítomném čase	69
	§ 25 Vazba es gibt	70
	§ 26 Údaje hodin	71
Lekce 9	Wir suchen ein Restaurant	76
	Wochentage	77
	§ 27 Neurčité zájmeno man	77
	§ 28 Předložky se 4. pádem	78
Lekce 10	Marions Lebensstil	83
	Der gedeckte Tisch	84
	§ 29 Časování způsobových sloves	84
	§ 30 Souvětí souřadné	86
Lekce 11	Etwas Neues für den Sommer	91
	Jahreszeiten	92
	§ 31 Zvratná slovesa	92
	§ 32 Přídavná jména po etwas, nichts, viel	93
Lekce 12	Das Mittagessen	98
	Fische	99
	§ 33 Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami	99
	§ 34 Podstatná jména v údajích množství, míry a hmotnosti	101
Lekce 13	Was ist das für ein Gericht?	104
	Aus dem Kochbuch	105
	§ 35 Skloňování přídavných jmen bez členu	105
	§ 36 Předložky v časových údajích	106

Lekce 14 Kennen Sie Ihre Stadt?	111
e Stadt	112
§ 37 Množné číslo podstatných jmen	112
§ 38 Zájmeno welcher	114
Lekce 15 Wir waren in Deutschland	119
Monate	121
§ 39 Perfektum slabých sloves	121
§ 40 Präteritum slovesa sein	123
Lekce 16 Nur eine Kleinigkeit	128
Der Wetterbericht für das Wochenende	129
s Schweinefleisch	130
§ 41 Slovosled věty vedlejší	130
§ 42 Slabé skloňování podstatných jmen	131
Lekce 17 In Wien	136
So sagt man in Österreich. So sagt man in Deutschland.	137
§ 43 Präteritum slabých sloves	138
§ 44 Präteritum způsobových sloves	139
§ 45 Präteritum sloves haben a werden	140
Lekce 18 Unzufriedene Gäste	144
e Speisekarte	145
§ 46 Konjunktiv präterita způsobových a pomocných sloves	145
§ 47 Tvar würde + infinitiv	146
Lekce 19 Unsere Küche	150
s Bier	151
§ 48 Vztažné věty	152
§ 49 Trpný rod	153
Lekce 20 Beruf mit guten Chancen	157
Kalte Vorspeisen	158
§ 50 Skloňování přídavných jmen po určitém a neurčitém členu	158
§ 51 Silná slovesa v perfektu	160
Lekce 21 Pikante Rindfleischrouladen	165
Quarkknödel mit Pflaumen	165
Wenigstens etwas	165
Zutaten	166
§ 52 Vyjadřování českého „již ne“	167
§ 53 Další silná slovesa v perfektu	168

Lekce 22 Vom Eisbein bis Sauerbraten	172
Zubereitungsarten.....	173
§ 54 Zájmená příslovce ukazovací a tázací	173
Lekce 23 Tischreservierung	178
Telefonische Bestellung	178
Innereien	179
§ 55 Infinitiv s zu po podstatných a přídavných jménech a po slovesech	180
§ 56 Řadové číslovky	181
Lekce 24 Im Lande des Wiener Schnitzels	185
e Geografie	186
§ 57 Zeměpisná jména	186
Lekce 25 Winterurlaub	192
Liebe Lena!	192
Farben	193
§ 58 Stupňování příslovcí a přídavných jmen	194
§ 59 Další silná slovesa v perfektu	196
Lekce 26 Vegetarische Küche – pro und kontra	200
s Gemüse	201
§ 60 Budoucí čas	202
Lekce 27 Neue Trends in der Gastronomie	206
Gastronomische Einrichtungen	207
Stručný mluvnický přehled	211
Ukázky jídelních lístků	223
Obraty ve styku s hostem	231
Abecední seznam odborných výrazů	237
Klíč ke cvičením	249
Německo-český slovník	267

Úvodem

Tato učebnice je určena učebním oborům kuchař, číšník a gastronomii na středních odborných učilištích. Jejím cílem je vštípit žákům praktické jazykové dovednosti potřebné ve styku s hostem a seznámit je se základy německé gramatiky.

Obsahuje: 27 lekcí
stručný mluvnický přehled
ukázky jídelních lístků
obraty ve styku s hostem
abecední seznam odborných výrazů
klíč ke cvičením
německo-český slovník.

Osvědčeným východiskem každé lekce jsou krátké **texty** – rozhovory, ale i texty popisné či vyprávěcí. Obsahují modelové situace z praxe číšníka (přijetí hosta, nabídka, objednávka, zúčtování, dotazy hostů na ubytování, pamětihodnosti města a okolí, počasí apod.). Následuje **slovníček**, na který navazuje partie „**Rozšiřujeme si slovní zásobu**“. Součástí oddílu **mluvnice** jsou poměrně rozsáhlá nácviková cvičení po výkladu každého jevu. Partie **cvičení** pak obsahuje cvičení komplexní, souborná, zaměřená na nácvik výslovnosti, mluvnických jevů v jejich propojení, poslechu i čtení. Převažují cvičení hravá a zábavná, při nichž žáci doplňují, kombinují a samostatně formulují. Soustavná pozornost je věnována párové práci, aby byli do řešení úkolů zapojeni všichni žáci současně. Nabídka cvičení je velmi pestrá a rozsáhlá, takže si vyučující může podle časových možností a úrovně kurzu vybírat. Doporučujeme věnovat v každém případě pozornost závěrečným „Kontrolním otázkám“. Ty je vhodné stejně jako cvičení „Tažte se a odpověďte si navzájem“ nejprve probrat ve dvojicích a pak pro kontrolu a pro upevnění slovní zásoby v plénu.

Cvičení „Poslechněte si.“ prověřuje porozumění a procvičuje slovní zásobu. **Soubory MP3 je možné stáhnout z webových stránek vydavatelství na stránce věnované tomuto titulu.** Řada textů rozvíjí interkulturní kompetenci – informuje o stravovacích návycích, kuchyni a dalších **reáliích německy mluvících zemí a České republiky.**

V souladu s požadavky u závěrečných zkoušek je věnována zvýšená pozornost **popisu jídel a technologickým postupům jejich přípravy.** Vzhledem k potřebám praxe – porozumět projevu zahraničního hosta a reagovat na jeho přání – jsou v každé lekci soustavně procvičovány dva

fonetické jevy, které působí českým mluvčím zvláště potíže. Tato cvičení jsou rovněž nahrána na CD a je vhodné výslovnost rodilých mluvčích imitovat.

V 1. ročníku doporučujeme probrat 10 lekcí, v 2. 9 a ve 3. 8 lekcí.

Učebnice je vedena snahou zaujmout žáky zajímavými texty, aktivizovat je formou párové práce a zpříjemnit jim hravými cvičeními výuku němčiny co nejvíce.

Was machen sie?

- Was macht Dana?
- Sie kocht.
- Was kocht sie?
- Gulasch, Spagetti und Suppe.
- Welche Suppe?
- Zwiebelsuppe.



- Was bestellen Herr und Frau Schröder?
- Herr Schröder bestellt ein Schnitzel und Frau Schröder ein Käseomelett.
- Und was trinken sie?
- Er trinkt ein Bier und sie eine Cola.



- Und wer ist das?
- Das ist Heidi. Sie ist hübsch, groß und schlank.
- Was macht sie?
- Heidi arbeitet als Kellnerin. Aber jetzt ist sie zu Hause. Sie lernt Deutsch.



aber	ale
als	jako
arbeiten	pracovat
bestellen	objednat (si)
s Bier	pivo
s Deutsch	němčina
e Frau	paní
groß	velký
s, r Gulasch	guláš
s Haus	dům
zu Hause	doma
r Herr	pán

hübsch	hezký, pěkný
jetzt	teď, nyní
s Käseomelett	omeleta se sýrem
e Kellnerin	servírka, číšnice
kochen	vařit
lernen	učit se
machen	dělat
schlank	štíhlý
s Schnitzel	řízek
sein	být
sie	ona; oni
e Spagetti	špagety

e Suppe	polévka	welche	jaká, která
trinken	pít	wer	kdo
und	a	e Zwiebel	cibule
was	co		

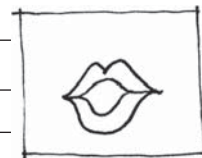
Rozšiřujeme si slovní zásobu

Grüße, Wünsche	Pozdravy, přání
Guten Tag!	Dobrý den!
Guten Morgen!	Dobré jitro!
Guten Abend!	Dobrý večer!
Gute Nacht!	Dobrou noc!
Herzlich willkommen!	Srdečně vás (tě) vítám(e)!
Auf Wiedersehen!	Na shledanou!

Základní pravidla německé výslovnosti

Samohlásky

Píšeme	Čteme	Příklady
ö	výrazně zaokrouhlé e	Schröder
ü	výrazně zaokrouhlé i	hübsch
e	dlouhé é se blíží í	er, auf Wiedersehen
o	dlouhé ó se blíží ú	Monika, groß
ä	[e]	Käse



V němčině se délka neoznačuje čárkou jako v češtině. Samohláska se vyslovuje **dlouze** před jednou souhláskou (er, wir). Dlouze se vyslovují i zdvojené samohlásky (Tee, Paar). Rovněž **h**, které se ovšem nevyslovuje, značí délku (sehen, ihr). Dlouhá je i hláska ie [i:] (sie, Bier).

Samohláska je krátká před více souhláskami (bitte, Herr, bestellen). V nepřízvučných slabikách -el, -er, -en se **e** nevyslovuje (Zwiebel [cvi:bl], Kellner [kɛlnɐ], kochen [kochn]).

Dvojhásky

Píšeme	Čteme	Příklady
ei, ai	[ai]	Heidi
eu, äu	[oi]	Deutsch, Häuser

Souhlásky

Píšeme	Čteme	Příklady	
ck	[k]	Zucker	
chs	[ks]	wechseln	
ng	[ŋ]	lange, bringen jako v českém banka, Hanka; ne n + g	
s	na začátku slova a mezi samohláskami	[z]	sie, Vase
ß	tzv. escet	[s]	groß
sch	tzv. escéhá	[š]	Schröder, Sascha, Gulasch
sp, st	na začátku slova nebo kmenové slabiky	[š]	Sport, Stadion, bestellen
tsch		[č]	deutsch, tschechisch
tz		[c]	Platz
qu		[kv]	Urquell
v	tzv. fau	[f]	vier
	v cizích slovech	[v]	Villa
w	tzv. wé	[v]	was, wer
z	tzv. cet	[c]	Zucker

Souhlásky **p, t, k** se vyslovují v přízvučné slabice jako p^{ch}, t^{ch}, k^{ch} (Park, Tag, Kellner).

B, d, g je méně znělé než v češtině (Brei, der, gut).

Němčina má dvojí **ch** (tzv. céhá): Po a, o, u se vyslovuje podobně jako v češtině (machen, kochen), po e, i, r, l, n a v příponách -chen, -ig se blíží českému [š]: welche, herzlich.

Přízvuk je v němčině mnohem silnější než v češtině a má za následek „polykání“ nepřízvučných slabik (lernen, arbeiten). Je většinou na první slabice, pouze některé předpony jsou nepřízvučné (bestellen, empfehlen aj.). Také cizí slova mají často nepravidelný přízvuk, který budeme značit tečkou pod přízvučnou slabikou (Spagętti, Omeętt).

Spodoba neznělých souhlásek ke znělým v němčině neexistuje. Vyslovujeme proto was bestellt sie a ne [vaz], auf Wiedersehen a ne [auvi:døze:n] atd.

V otázce zjišťovací (odpověď ano–ne) intonace stoupá (Sehen Sie etwas?), v doplňovací naopak klesá (Was sehen Sie?).

Trochu moc pravidel najednou? Nevadí, v každé lekci se bude správná výslovnost procvičovat, abyste ji zvládli i prakticky.

Mluvnice

§ 1 Časování slabých sloves v přítomném čase

kochen – *vařit*

ich	koche	<i>vařím</i>	wir kochen	<i>vaříme</i>
du	kochst	<i>vaříš</i>	ihr kocht	<i>vaříte (tykání)</i>
er	} kocht	<i>vaří</i>	sie kochen	<i>vaří</i>
sie			Sie kochen	<i>vaříte (vykání)</i>
es				

arbeiten – *pracovat*

ich	arbeite	<i>pracuji</i>	wir arbeiten	<i>pracujeme</i>
du	arbeitest	<i>pracuješ</i>	ihr arbeitet	<i>pracujete (tykání)</i>
er	} arbeitet	<i>pracuje</i>	sie arbeiten	<i>pracují</i>
sie			Sie arbeiten	<i>pracujete (vykání)</i>
es				

Většina německých sloves se časuje podle vzoru **kochen**. Končí-li jejich kmen na **-t** nebo **-d**, vsouvá se před koncovku pro snažší výslovnost **e** (du arbeitest, er arbeitet, ihr arbeitet). Těmto slovesům říkáme **slabá**. Součástí časovaného slovesa je v němčině osobní zájmeno, které pomáhá rozlišit slovesné tvary: wir trinken *pijeme*, sie trinken *pijí*, er lernt *učí se*, ihr lernt *učíte se*. Nesmíme na ně proto při časování zapomínat.

a) Doplňte správný slovesný tvar:

Ich _____ Gulasch und Jan _____ Spagetti. (kochen)

Wir _____ Kaffee und du _____ Tee. (trinken)

Roman _____ Englisch und ich _____ Deutsch. (lernen)

Ich _____ als Kellnerin und du _____ als Sekretärin. (arbeiten)

Frau Schröder _____ ein Omelett und ich _____ Spagetti. (bestellen)

b) Přeložte:

vařím polévku – objednává guláš – učíme se německy – pracuje jako servírka – Petra vaří – objednám špagety – Robert pracuje doma – co dělá pan Neumann? – co objedná Thomas?

§ 2 Otázka doplňovací

Wer trinkt Bier?	<i>Kdo pije pivo?</i>
Was kochst du?	<i>Co vaříš?</i>
Welche Suppe bestellst du?	<i>Jakou polévku objednáš?</i>
Was macht sie?	<i>Co dělá?</i>

Otázka doplňovací začíná tázacím slovem (wer, was). Po něm následuje určité sloveso a pak teprve podmět.

Ptejte se na poslední slovo:

Carola bestellt Risotto. Was bestellt sie?

Sie kochen Zwiebelsuppe. Was _____?

Jürgen arbeitet als Kellner. Als was _____?

Sabine macht Sport. Was _____?

Sie trinken Sekt. Was _____?

Frau Hübner bestellt ein* Schnitzel. Was _____?

* *Postatné jméno má v němčině někdy před sebou neurčitý člen ein, eine, ein. V češtině se buď nevyjadřuje nebo mu odpovídá, nějaký, nějaké, nějaká, popř. jeden, jedna, jedno.*

§ 3 Časování sloves sein a haben v přítomném čase

sein – být

ich	bin	<i>jsem</i>	wir	sind	<i>jsme</i>
du	bist	<i>jsi</i>	ihr	seid	<i>jste (tykáni)</i>
er	} ist	<i>je</i>	sie	sind	<i>jsou</i>
sie			Sie	sind	<i>jste (vykáni)</i>
es					

haben – mít

ich	habe	<i>mám</i>	wir	haben	<i>máme</i>
du	hast	<i>máš</i>	ihr	habt	<i>máte (tykáni)</i>
er	} hat	<i>má</i>	sie	haben	<i>mají</i>
sie			Sie	haben	<i>máte (vykáni)</i>
es					

Doplňte:**a) správný tvar slovesa sein:**

Wer _____ der Herr? Das _____ Herr Schneider. Jana und Anne _____ jetzt zu Hause. Ich _____ Jakob und das _____ Heidi und Sabine. Du _____ groß und schlank. Ich _____ Kellnerin und Rolf _____ Koch. Und was _____ ihr?

b) správný tvar slovesa haben:

Was _____ du, Kathrin? Ich _____ ein Bier. Und was _____ Sie, Herr Richter? _____ ihr Gulasch oder ein Schnitzel? Ich _____ Kakao, du _____ Tee und er _____ Capuccino. Wir _____ jetzt Sport und Sybille _____ Ballett.

§ 4 Vykání

Was machen Sie, Herr Schröder?

Co děláte, pane Schröder?

Was trinken Sie, Herr und Frau Hoffmann?

Co pijete (budete pít), pane Hoffmannne a paní Hoffmannová?

Při vykání jedné i více osobám užíváme v němčině zájmeno **Sie** – vy. Tykáme-li více osobám, užijeme tvaru ihr macht *děláte*, ihr trinkt *pijete*.

Všimněte si, že má v němčině mužské i ženské příjmení stejný tvar:

Herr Hoffmann *pan Hoffmann*, Frau Hoffmann *paní Hoffmannová*.

a) Nahradte tykání vykáním:

Was bestellst du? – Was bestellen Sie?

Was trinkst du? Als was arbeitest du? Was macht ihr? Was lernt ihr? Wer bist du? Was kocht ihr?

b) Zeptejte se pana Schmidta a odpovzte. Pracujte ve dvojicích:

Co objednáte? Co pijete? Jako co pracujete? Co vaříte?

Cvičení

1. Vyslovujte správně -el, -er, -en:

Guten Morgen! ... Was machen wir jetzt? ... Was trinken Sie? ... Was bestellen wir? ... Sie kochen Zwiebelsuppe. ... Sie arbeiten zu Hause. ...

2. Vyslovujte p, t, k s přídechem:

Peter und Paul. ... Karin kocht. ... Sie bestellen Tee und Kaffee. ... Guten Tag, Thomas! ... Thea ist Kellnerin. ... Willkommen, Karl! ...

3. Odpovězte podle nápovědy:

Wer kocht Gulasch? Ich _____ . – Ich koche Gulasch.

Wer bestellt ein Schnitzel? Ich _____ .

Wer trinkt Kaffee? Du _____ .

Wer macht Salat? Wir _____ .

Wer arbeitet als Kellner? Herr Huber _____ .

Wer lernt Deutsch? Ihr _____ .

Wer ist zu Hause? Claudia _____ .

Wer hat ein Auto? Ihr _____ .

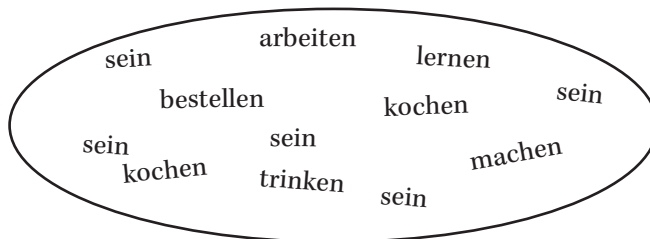
Wer ist hübsch? Jana und Eva _____ .

Wer hat jetzt Sport? Wir _____ .

Wer hat ein Foto? Ich _____ .

Wer bestellt eine Cola? Du _____ .

4. Doplňte vhodné sloveso ve správném tvaru:



Als was _____ Jitka? Sie _____ Kellnerin. Ich _____ Koch. Ich _____ Gulasch. Herr Tauchmann _____ ein Schnitzel und Frau Tauchmann ein Omelett. Sie _____ Bier und Tonic. Und wer _____ das? Das _____ Max und Frank. Sie _____ Gulaschsuppe. Was _____ Angela jetzt? Sie _____ zu Hause und _____ Deutsch.

5. Ptejte se a odpovídejte si německy. Pracujte ve dvojicích:

Co teď děláš? _____.
 Co vaříš? _____.
 Co piješ? _____.
 Co objednáme? _____.
 Co objednáte vy? _____.
 Co dělá Hana doma? _____.
 Jakou polévku uvaříme? _____.
 Kdo má teď sport? _____.
 Co uděláme nyní? _____.

6. Co znamenají tato slova česky?

r Aspik _____	r Kaviar _____	e Nocken _____
s Kotelett _____	e Makrele _____	e Brokkoli _____
r Hummer _____	e Schnecke _____	r Paprika _____
r Spinat _____	e Zitrone _____	r Grog _____
e Ananas _____	e Melone _____	e Banane _____

7. Popřejte německy dobrý den, dobré ráno, dobrou noc, dobrý večer, přivítejte a rozlučte se.



8. Poslechněte si.

- Hallo, Rita, hier¹ David. Wo² bist du jetzt?
- Ich bin zu Hause.
- Und was machst du?
- Ich koche.
- Was kochst du denn?
- Suppe.
- Welche Suppe?
- Gulaschsuppe.
- Und noch etwas³?
- Ja, Risotto.
- Hm ... dann guten Appetit⁴, Rita!



¹tady ²kde ³ještě něco ⁴dobrou chuť

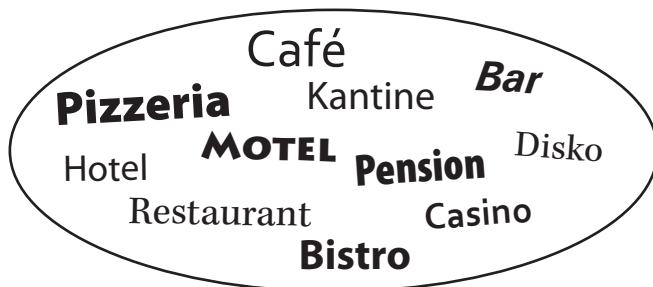
Co je uvedeno v rozhovoru a co ne?

	Ja	Nein
Rita ist zu Hause.	_____	_____
Sie lernt.	_____	_____
Sie kocht Zwiebelsuppe.	_____	_____
Sie macht Risotto.	_____	_____
David trinkt Bier.	_____	_____

9. Kontrolní otázky:

- 1 Was macht Dana?
- 2 Was kocht sie?
- 3 Welche Suppe kocht sie?
- 4 Was bestellen Herr und Frau Schröder?
- 5 Was trinken sie?
- 6 Als was arbeitet Heidi?
- 7 Wo ist sie jetzt?
- 8 Was macht sie?

- 9 Wie (*jaká*) ist sie?
10 Was machen Sie jetzt?



Vyslovujeme: [ba:], [kafɛ:], [kanty:nə][kazi:no], [hotɛl], [pá:zjɔ:n], [piceri:a], [restoraŋ]